

KEMIJSKI ODSJEK
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

poziva vas na

VIII. Božićno predavanje

u srijedu, 21. prosinca 2022. u 13:15 sati
u predavaonici P1 u zgradi Kemijskog odsjeka,
Horvatovac 102a.

Predavanje pod naslovom

Kako je voda prestala biti element

održat će

VLADIMIR STILINOVIĆ

Na javnoj sjednici francuske Kraljevske akademije znanosti, 12. studenog 1783. pročitan je članak A. L. Lavoisiera „*o naravi vode i o pokusima koji dokazuju da ta tvar nije strogo govoreći element već je podložna razlaganju*“. Tako je svijetu predstavljeno otkriće da je voda kemijski spoj koji se sastoji od vodika i kisika, te je okončano razdoblje od preko dva tisućljeća tijekom kojih je vladalo nepokolebivo uvjerenje da je voda element. Ili se barem to obično tako priča...

U stvarnosti, narav vode bila je jedan od centralnih problema posljednjih desetljeća flogistonske kemije. Mnogi su se znanstvenici hvatali s njime u koštac, s različitim uspjehom. Uslijed toga postoji više ljudi koji mogu polagati pravo na tvrdnju da su otkrili sastav vode. Dapače, više njih to i jest učinilo, a mnoge kontroverze koje su započete u ono vrijeme još su uvijek aktualne među povjesničarima kemije: je li Lavoisier zbilja otkrio sastav vode ili je samo promijenio Cavendishevku formulaciju; koliko se Cavendish okoristio otkrićem Jamesa Watta, je li Watt imao iole jasniju zamisao od Priestlyja... Svrha će ovoga predavanja biti približiti slušateljima neke od događaja, nesuglasica i zabuna koje su obilježile ta, možda najdinamičnija, ali svakako najdramatičnija, desetljeća u povijesti kemije.